

15/11/23

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie
Directie Energiemarkt

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

Auteur

nota

BNC-fiche aanbevelingen energiearmoede

TER BESLISSING

Datum

13 november 2023

Kenmerk

DGKE-DE / 40819038

ZK 0000042047

Kopie aan

Parafenroute

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Op 20 oktober 2023 heeft de Commissie een aanbeveling op het gebied van energiearmoede gepubliceerd. Bijgevoegd BNC-fiche zal op 22 november besproken worden tijdens het BNC-overleg en op 28 november in de CoCo. Op 1 december zal het BNC-fiche na goedkeuring in de Ministerraad naar de Kamer worden gestuurd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met bijgaand BNC-fiche.

Akkoord

Kernpunten

- In de gepubliceerde aanbeveling doet de Commissie acht aanbevelingen om energiearmoede tegen te gaan.
- In de toelichting vindt u de samenvatting van de appreciatie over de 8 aanbevelingen die de Commissie doet. De 8 aanbevelingen gaan over een holistische aanpak waarbij duidelijk onderscheid gemaakt wordt tussen structurele maatregelen en maatregelen ter verbetering van de betaalbaarheid van energie. De andere aanbevelingen gaan in op communicatie, energie-efficiëntie, deelname aan de energietransitie, opleidingen over en bewustzijn van energiearmoede en financiering.
- Nederland staat positief tegenover de aanbevelingen van de Commissie. Nederland onderschrijft de problematiek die de Commissie in de aanbeveling schetst en de inzet om prioriteit te geven aan structurele maatregelen om de onderliggende oorzaken van energiearmoede tegen te gaan.
- De rechtsbevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit van de aanbevelingen van Commissie worden op hoofdlijnen positief beoordeeld.

Daarbij wordt wel de opmerking gemaakt dat gezien de verschillen tussen sociale stelsels en sociaaleconomische omstandigheden tussen lidstaten er voldoende ruimte moet blijven om op nationaal niveau invulling te geven aan de aanbevelingen. Het moet geen automatisme zijn dat de betaalbaarheid van de klimaattransitie via het energiedomein wordt geborgd. Hiervoor kan ook worden gekeken naar het algemene inkomensbeleid.

Toelichting

- Het kabinet onderschrijft de problematiek die Commissie schetst. Ook de inzet om prioriteit te geven aan structurele maatregelen om de onderliggende oorzaken van armoede aan te pakken onderschrijft het kabinet.
- Op hoofdlijnen is Nederland positief over de aanbevelingen om ten aanzien van de aanpak van energiearmoede een holistische aanpak te hanteren, waarbij het van belang is om de aanpak interbestuurlijk aan te vliegen.
- Het is voor Nederland belangrijk dat er ruimte blijft voor de lidstaten om qua definitie en maatregelen in te spelen op de nationale situatie en behoefte.
- Naast de aanbevelingen over de holistische aanpak gaan de aanbevelingen over het maken van een onderscheid tussen de begrippen 'energiearmoede' en 'kwetsbare afnemers' en doet de Commissie aanbevelingen ten aanzien van het afsluiten van consumenten en noodleveranciers. In het BNC-fiche wordt ten aanzien van deze aanbevelingen ingegaan op het Nederlands beleid dat de afgelopen periode gevoerd is, zoals de regeling afsluitbeleid en het zogeheten 'Supplier of Last Resort Regime' in het kader van leveringszekerheid.
- Ook de zesde aanbeveling over toegang tot hernieuwbare bronnen kan positief worden beoordeeld. Hierbij legt de Commissie de focus op eerder gepubliceerde EU-wetgeving op dit gebied.
- In de achtste aanbeveling wijst de Europese Commissie op beschikbare Europese financiering. Deelname aan deze EU-fondsen moet wat Nederland betreft gebaseerd blijven op vrijwilligheid.
- De aanbevelingen over communicatie en over energie-efficiëntie, zoals het renoveren van gebouwen met slechte energieprestaties, worden ook als overwegend positief beoordeeld. Op deze onderwerpen is al verschillend Nederlands beleid aanwezig, zoals de campagne 'Zet Ook De Knop Om', en de Nationale Prestatieafspraken met woningcoöperaties over vergaande verduurzaming van meer dan 675.000 woningen.
- Daarnaast kent Nederland het bestaan van energiefixteams, die zich ook inzetten voor huishoudens met lage inkomens, zodat zij actief kunnen deelnemen aan de energietransitie zoals bedoeld in aanbeveling 7. Ook geldt ten aanzien van de voorstellen op het gebied van vaardigheden dat het kabinet de Commissie op enkele punten om verduidelijking zal vragen, bijvoorbeeld waar het gaat om het aanbieden van opleidingen voor energiearme huishoudens. Het kabinet vindt het daarbij van belang dat de onderwijsbevoegdheid van de lidstaten gerespecteerd wordt.